

Den pågående skattereform, der ideelt vil ende med noget, der ligner det islandske system med en høj skattefri bundindkomst og en ens lav skatteprocent på alle indtægter derover skulle forbedre den færøske økonomis evner til at yde optimalt som en fiskeribaseret økonomi.

Jeg tør påpege her, at det, som amerikanere og englændere kalder tax freedom day, den dag, hvor et menneske, en borger, i et samfund holder op med at arbejde for det offentlige og begynder at arbejde for sig selv, indtræffer her i Danmark efter 200 dage hvert år, dvs. omkring den 20. juli. På Island arbejder man kun for det offentlige frem til den 4. april, så er den islandske skatteborger fri til at arbejde for sin egen familie.

Landsstyret har tænkt sig at fjerne momsens på håndværk og tjenesteydelser for at forøge virkelysten og formindske det sorte arbejde og arbejdsløsheden.

Skattelettelserne for indtægter i fjor og i år, der svarer til ca. 20 pct. af landskassens indkomstskat og ca. 10 pct. af dens samlede indtægt, har ikke formindsket, men har tværtimod forøget landskassens og kommunernes skatteprovenu, og det er en bekræftelse af, at borgerlig skattepolitik højner velstanden både ude i samfundet og i offentligt regi. Vi har klaret at holde landskassens udgifter nede, medens indtægterne i landskassen stiger, også på grund af skatteenkningerne.

Men som sagt er den tilsyneladende forbedring i færøsk økonomi mest forårsaget af den lave rente og det gode fiskeri. Jeg har i årevis advaret imod den grundlæggende skævhed i vor økonomiske struktur. Til trods for det gode fiskeri falder lønudbetalingerne i fiskeforarbejdningen stadig væk, fordi ca. 25 pct. af vore fisk bliver eksporteret som råfisk eller lidet forarbejdet ferskfisk. Denne skæve gang vil fortsætte, så længe skattetryk og bruttolønnen er 30-40 pct. højere på Færøerne end hos vore konkurrenter Island og Skotland.

I morgen slutter ikke blot Folketingets, men også Lagtingets session. Af større love, der er gennemført på Færøerne, kan man nævne ændring af loven om arbejdsløshedsforsikring, der nu gør det økonomisk lidt mere fordelagtigt at arbejde end at være ledig eller at arbejde sort. Det er også et fremskridt, der skulle formindske arbejdsløsheden.

En ny skolelov er vedtaget til at træde i kraft den 1. juli 1998, men loven om sociale pensioner til afløsning af de gældende danske pensionslo-

ve samt lov om kirkens forvaltning på Færøerne bliver først behandlet og nok vedtaget efter St. Olai Dag. Så jeg vil hermed informere de pågældende ministre om, at de to lovbehandlinger er lidt udsat, men vi har til hensigt at få dem afklaret som aftalt i løbet af dette kalenderår.

Lad mig benytte lejligheden til at takke Folkeetingets Finansudvalg for dets beslutning i går om at give grønt lys for bygning af politibådene til Grønland på Tórshavns Skibsværft, der havde det laveste tilbud.

Desuden vil jeg takke statsministeren og skatteministeren for deres henstilling til Skatteudvalget om at fritage Atlantic Airways for den nye indenrigske lufthavnsafgift. Den afgift på 75 kr. på billet til og fra Færøerne ville svare til en ekstra udgift lig med hele flyselskabets overskud i fjor. Bornholm, har jeg forstået, bliver undtaget, og derfor er det også rimeligt, at regeringen undtager Færøerne.

Jeg vil benytte lejligheden til at huske forskningsministeren på den aftale, der er indgået med landsstyret om en bevilling til et fælles forskningsprojekt i Nordatlanten omkring hav- og andet miljø.

Fremadrettet er det altafgørende spørgsmål for Færøerne: Skal vi fortsætte som en overførselsøkonomi som hidtil, eller skal økonomien ændres til en markedsbaseret fiskeriøkonomi? Skal det politiske system bæres af en tilførsel af fremmed drifts-, investerings- og forbrugskapital uden en tilsvarende produktion, eller skal vor fremtid bygge på Færøernes egen produktion af varer og tjenester?

Det er nemlig en indbygget svaghed og en forvrængning af Færøernes økonomi, at bloktilskuddet fungerer som en gratis indsprøjtning af penge, som puster den offentlige sektor op, har en inflatorisk virkning på lønniveauet og fører til et meget ulønsomt hovederhverv.

Folkeflokkens synspunkt er, at samfundets fremtidige livsgrundlag kun bør udgøres af summen af værditilvæksten af vores egen produktion med vore egne og tilførte naturressourcer, i øjeblikket fiskeriet. Og det er vigtigt, at spørgsmålet om bloktilskuddet afklares hurtigt sammen med spørgsmålet om gælden, hvad enten der findes olie i den færøske undergrund eller ej.

Vi bør nok se i øjnene, at den færøske vælgerbefolkning måske mest har haft statsstøtten, der svarer til ca. 20 pct. af vores bruttonationalprodukt, i tankerne, når den nu i tre generationer har valgt rigsfællesskab frem for selvstyre. Kri-